

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/94/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113201345
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4113201345.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci – v spore žalobcu: Obec Čeladice, so sídlom Čeladice 143, IČO: 00 307 831, zast. Mgr. Petrom Mesárošom, advokátom, so sídlom Bottova 34, Nitra, proti žalovanému: ADONA-TABERN, s.r.o., so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 44 035 101, zast. JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 12, o zaplatenie 12.590,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/179/2013-389 zo dňa 2. septembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolačí súd odvolanie žalovaného o d m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 12.590,01 eur z dôvodu, že žalovaný si neplnil zmluvné povinnosti vyplývajúce z nájomnej zmluvy a to ohľadne úhrady nájomného a služieb spojených s užívaním predmetu nájmu, pretože neuhradil nájomné a služby za roky 2009, 2010 a 2011. Ďalej v žalobe uviedol, že náklady za služby spolu predstavujú sumu 12.590,01 eur, o ktorej skutočnosti informoval žalovaného listom zo dňa 4.1.2012 - inventarizácia pohľadávok, na ktorú žalovaný nereagoval a pohľadávky neuhradil.

1.2. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, proti ktorému žalovaný podal odpor, v ktorom uviedol, že predmetný list - inventarizácia, žalovanému doručený nebol.

1.3. Zástupca žalovaného uviedol, že i keď sa javí ako oprávnená pohľadávka žalobcu titulom nájomného za rok 2010/2011, nájomné za rok 2009 rovnako ako za rok 2008 išlo o kompenzáciu pohľadávky vo výške 2828,16 eur a to na základe faktúr za práce titulom opráv kultúrneho domu. Ďalej uviedol, že im bol doručený list zo dňa 4.10.2010 pod hlavičkou obce, ktorá bola odosielateľom. Ďalej uviedol, že i keď faktúry boli žalovanému doručené nevie sa vyjadriť z akého objemu energií žalobca pri vystavení faktúr za energie vychádzal, pričom poukázal na článok VI. Zmluvy o nájme a existujú dve varianty nájomných zmlúv, ktoré sú ohľadne uvedeného článku rovnaké s tým, že energie uhradza prenajímateľ, preto záväzok nájomcu refundovať tieto energie zo zmluvy nevyplyva. Nevedel sa vyjadriť, či žalovaný uhradza energie za rok 2008, avšak z nájomnej zmluvy táto povinnosť nevyplyvala. Ďalej poukázal na skutočnosť, že práve žalobca musí preukázať, ktorá zmluva je platná, pričom medzi stranami sporu prebiehalo iné konanie o neplatnosť právnych úkonov, kde sa spochybňovalo celkove, že obidve zmluvy podpísal sám starosta bez schválenia obecného zastupiteľstva. Vyjadril sa, že existenciu nájomného vzťahu nespochybnuje, pričom zo zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva absentuje akákoľvek nájomná zmluva. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

2. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie prvým rozsudkom č. k. 9C/179/2013-292 zo dňa 07. 09. 2017 v spore takto rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6.363,64 eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 16.1.2013 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietla.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

3. Na základe odvolaní strán sporu Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č. k. 6Co/106/2018-331 zo dňa 30. 09. 2020 takto rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na prerušenie konania, zrušuje a vec mu vráca na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Na základe uvedeného rozhodnutia odvolacieho súdu Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore ďalej konal a v poradí druhým v záhlaví tohto rozhodnutia označeným rozsudkom v spore takto rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 12.590,01 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 707,04 eura od 15.01.2009 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.04.2009 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.07.2009 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.10.2009 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.01.2010 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.04.2010 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.07.2010 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.10.2010 do zaplatenia, zo sumy 707,04 eura od 15.01.2011 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na vykonané dokazovanie, zistený skutkový stav, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ – zák. č. 40/1964 Zb. - § 451 ods. 1 a 2, § 39 a § 458 ods. 1) citované ustanovenia Obchodného zákonníka (ObZ – zák. č. 513/1991 Zb. - § 387 ods. 1 a 2, § 397, § 365 ods. 1 a § 369 ods. 1), citované ustanovenia zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, citované ustanovenie § 9 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ a s poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP – zák. č. 160/2015 Z. z.) nasledovne odôvodnil:

5.1. Súd opätovne posúdil obe nájomné zmluvy a konštatuje, že ani jedna verzia nájomnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, ktoré boli v spore predložené, nemožno považovať za platný právny úkon a to z dôvodu, že ani jedna verzia nájomnej zmluvy nebola schválená obecným zastupiteľstvom tak ako to vyplýva zo zásah hospodárenia ako aj § 9 ods. 1 písm. c) zákona č. 138/1991 o majetku obce. Z ustálenej praxe súdov vyplýva, že majetkovoprávne úkony, o ktorých príslúcha rozhodovať obecnému zastupiteľstvu, sú pre obec záväzné len v prípade predchádzajúceho kladného rozhodnutia tohto zastupiteľstva. Bez takéhoto rozhodnutia starosta obce nemôže v uvedených prípadoch urobiť platný právny úkon za obec. Predmetný úkon nebol schválený obecným zastupiteľstvom v zmysle § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v zmysle ktorého obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu dočasne prenechaným do hospodárenia obce, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním. K platnému uzatvoreniu zmluvy bol teda nevyhnutný súhlas obecného zastupiteľstva ako kolektívneho orgánu, ktorý by ako prejav vôle bol obsiahnutý v príslušnom uznesení obecného zastupiteľstva spĺňajúcim tak formálne, ako aj meritorne náležitosti. Keďže v danom prípade takýto súhlas ako prejav vôle daný nebol, má táto skutočnosť za následok konštatovanie absolútnej neplatnosti zmluvy pre jej rozpor s § 39 OZ. V odôvodnení rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obdo 45/2013 z 8.1.2015 sa uvádza, že vždy musí ísť o predchádzajúce rozhodnutie obecného zastupiteľstva a dodatočná konvalidácia nie je možná. Uvedená rozhodovacia línia bola potvrdená aj v novšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu, publikovanej v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 90/2018 (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/1/2015 zo 17. februára 2016), z ktorého odôvodnenia vyplýva, že ak je rozhodovanie o nakladaní s majetkom obce rozdelené medzi orgány samosprávy obce, t. j. medzi starostu a obecné zastupiteľstvo, pre platnosť právneho úkonu obce sa

vyžaduje súlad medzi vôľou obce, ktorú vytvára obecné zastupiteľstvo a vyjadruje vo svojom uznesení a prejavom vôle obce navonok starostom ako jej štatutárnym orgánom. Obecné zastupiteľstvo má právo schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce a kontrolovať hospodárenie s ním aj v prípade, ak neboli schválené zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Rovnako z predložených zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce a pravidiel finančného hospodárenia zo dňa 31.1.2005 obce Čeladice, konkrétne § 3 bod 4, vyplýva, že ak obec nemôže z rôznych príčin efektívne priamo využívať svoj majetok na plnenie samosprávnych úloh, môže obecné zastupiteľstvo rozhodnúť, že majetok prenajme, vloží ako podiel do obchodnej spoločnosti, použije ako záruku alebo ponúkne na predaj. Na základe vyššie uvedených skutočností tak súd uvádza, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v prípade nájomných zmlúv, predložených súdu v rámci sporu, absentuje takýto súhlas, čo vyplýva aj zo svedeckej výpovede svedka A., ktorý uviedol, že podľa jeho názoru obecné zastupiteľstvo neschválilo zmluvy s firmou následníčkou, bola platná zmluva s predchádzajúcim nájomníkom.

5.2. Nakoľko súd posúdil predmetné nájomné zmluvy ako neplatné, posudzoval nárok žalobcu titulom vydania bezdôvodného obohatenia a to za 2 nároky - a to nájomné vo výške 6363,36 eura a úhradu plnení súvisiacich s nájomom za vodu a plyn vo výške 6226,65 eura. V priebehu sporu žalovaný vzniesol námietku premlčania a to najmä k faktúram č. XXX/XXXX, kde splatnosť bola 10.11.2010, pričom návrh na súd podal žalobca v tejto veci 15.1.2013 a subjektívnou lehotou je lehota dvojročná. Ďalej faktúry č. XX/XXXX na sumu 224,13 Eur, č. XX/XXXX na sumu 61,75 Eur, č. XXX/XXXX na sumu 148,23 Eur. Súd v danom prípade konštatuje, že medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah, pričom dôsledky plnenia z neplatnej zmluvy Obchodný zákonník neupravuje, preto treba pri riešení tejto otázky použiť príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú bezdôvodné obohatenie v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka. Jedným z dôvodov získania bezdôvodného obohatenia je majetkový prospech, získaný plnením z neplatného právneho úkonu. Občiansky zákonník upravuje v § 107 premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to tak stanovením dĺžky premlčacej doby (dvojročnej subjektívnej a trojročnej, resp. desaťročnej objektívnej), ako aj začiatku plynutia premlčacej doby. Dvojročná subjektívna doba začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil, trojročná, prípadne desaťročná premlčacia doba pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení začína plynúť odo dňa, keď k obohateniu došlo. Ide o všeobecnú úpravu premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá sa uplatňuje na všetky prípady bezdôvodného obohatenia, teda pre majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj prospech, získaný z nepoctivých zdrojov. Premlčanie práva na vrátenie plnenia uskutočneného podľa neplatnej zmluvy však upravuje Obchodný zákonník v § 394 ods. 2 odchylné. Stanovuje, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď k plneniu došlo. Toto ustanovenie je vo vzťahu k ustanoveniu § 107 Občianskeho zákonníka ustanovením špeciálnym, ktoré upravuje premlčanie len jedného druhu bezdôvodného obohatenia - bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej zmluvy. Na základe uvedeného pre stanovenie začiatku plynutia doby, v ktorej sa uplatnené právo premlčalo, treba použiť § 394 ods. 2 Obchodného zákonníka. Keďže Obchodný zákonník premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, získaného formou plnenia z neplatnej zmluvy upravuje, nie je možné vzhľadom na § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka na premlčanie tohto práva ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka použiť. Platí to pre stanovenie začiatku plynutia premlčacej doby, i pre určenie jej dĺžky. Z uvedeného má súd za preukázané, že k premlčaniu nároku žalobcu nedošlo.

5.3. Súd následne posudzoval dôvodnosť nároku žalobcu na žalovanú sumu. Z predložených listín (nájomné zmluvy, ktoré súd vyhodnotil ako neplatné) ako aj z jednotlivých faktúr, ale aj s poukazom na vyjadrenie žalovaného má súd za preukázané, že žalovaný užíval predmetné nehnuteľnosti, ktoré mali byť predmetom nájmu a rovnako, že počas užívania týchto nehnuteľností spotrebovával energie v podobe vody a plynu. Z uvedeného dôvodu žalobca fakturoval za užívanie nehnuteľností a spotrebovanie energií a žalovanému vystavil faktúry. Súd v danom prípade vzhliadol nárok žalobcu za dôvodný v plnom rozsahu, keď súd mal preukázané užívanie nehnuteľností, pričom pri výške štvrtročného plnenia vychádzal z dohody strán, keď v neplatnej nájomnej zmluve ako aj v znení jej dodatku č. 1 sa strany sporu dohodli na štvrtročnom nájomnom vo výške 21.296,75 SK a v znení dodatku č. 1 vo výške 707,04 eura. Súd zároveň vzhliadol ako dôvodný aj nárok na úhradu za spotrebovaného energie a to aj s poukazom na vyjadrenie odvolacieho súdu v uznesení, ktorým zrušil v tejto veci rozsudok súdu prvej inštancie, keď uviedol, že žalovaným nebolo spochybnené prijatie týchto plnení a úhrady za ne dokladoval žalobca faktúrami. Súd tak mal nad všetky pochybnosti preukázané, že žalovaný

užívaním nehnuteľností a spotrebovaním energií počas užívania týchto nehnuteľností sa bezdôvodne obohatil a preto nárok žalobcu v spore videl súd za dôvodný a preukázaný, keď v spore žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia a preukázania svojho nároku. K spôsobu výpočtu energií došlo tak, že z na základe podružného merača plynu, ktorý v uvedenej nehnuteľnosti mala namontovaná Slovenská pošta, bola z celkovej spotreby odpočítaná spotreba Slovenskej pošty a zvyšok spotreby tak bola vyúčtovaná žalovanému. Súd na záver dodáva, že rovnako ako odvolací súd, nemal z obsahu spisu za preukázané, že by žalovaný v priebehu sporu uznal záväzok, avšak nakoľko žalovaný tento záväzok účtoval vo svojom účtovníctve, tento posudzoval ako listinný dôkaz preukazujúci, že žalovaný si je vedomý svojho záväzku vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu žalovanej sumy a preto súd aj s poukazom na uvedené vzhliadol dôvodnosť žalobcovho nároku.

5.4. S poukazom na vyššie uvedené mal súd tak nad všetky pochybnosti preukázané, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preto žalovaného zaviazal na plnenie vo výške 12590,01 eura ako aj úroku z omeškania vo výške 9% ročne, ktorého nárok vyplýva z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády účinnom do 31.1.2013, nakoľko žalovaný tým, že nesplnil svoj dlh riadne a včas sa dostal do omeškania. Predmetný úrok tak súd priznal od nasledujúceho dňa po splatnosti faktúr. V čase omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 1%.

5.5. O trovách konania (pred súdom prvej inštancie aj pred odvolacím súdom) súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech, pričom v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalobca, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP (Civilný sporový poriadok – zákon č. 160/2015 Z. z.).

6. Uvedený rozsudok (doručený žalovanému prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 14. 09. 2021) odvolaním doručeným súdu 27. 09. 2021 napadol len žalovaný, keď išlo o odvolanie podané elektronicky (cez formulár e-žaloby) a podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP) Violou Šimonovou (išlo o jej KEP ako fyzickej osoby), pričom ako príloha k tomuto odvolaniu bola pripojená naskenovaná kópia tohto aj listinne vyhotoveného odvolania (obsahujúceho pečiatku a podpis advokátky) žalovaného a tiež aj poverenie advokátky žalovaného pre B. C. ako jej pracovníčku k elektronickému podaniu odvolania voči rozsudku ako aj k autorizácii všetkých podaní vo veci datované dňa 24. 09. 2021, pričom uvedené dve listinné prílohy (predstavujúce naskenované podania písomne vyhotovených listín) neobsahovali žiadny elektronický podpis, ako ani potvrdenie - osvedčenie o zaručenej elektronickej konverzii týchto dokladov. Podľa obsahu odvolania žalovaný požadoval zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu s vrátením veci súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie, vzhľadom na fatálne pochybenia súdu prvej inštancie. S napadnutým rozhodnutím súhlasiť nemôže a nesúhlasí, pretože je nezákonné, arbitrárne a nesúce znaky svojvôle. V prvom rade namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie nevykonaním dokazovania, ktoré malo vplyv na posúdenie skutkového stavu a to vypočítaním navrhovaného svedka D. E. ako bývalého starostu obce Čerďadice. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie založil v podstate na teoretických východiskách a výpoveď uvedeného kľúčového svedka mohla v jeho prospech privodiť priaznivé rozhodnutie súdu, resp. by mu umožnila v konaní sa regulérne brániť. Súd na jednej strane odkazuje na výpoveď svedka Lacu, avšak ním označeného svedka nevypočul a teda on nemá inú reálnu možnosť dokázať opak. Ešte fatálnejšie vyznieva argument prvoinštančného súdu z bodu 22. odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu k určeniu výšky nájmu, keď súd označil nájomnú zmluvu za neplatný právny úkon a zároveň z tohto určil výšku nájomného stanoveného dohodou a tým mal preukázané unesenie dôkazné bremeno žalobcu ohľadne výšky nájmu. Takýto postup súdu je absolútne svojvoľný a právne neakceptovateľný, keď pri absolútnej neplatnosti zmluvy je neplatné všetko v nej dojednané a teda bolo povinnosťou žalobcu výšku nájmu v režime bezdôvodného obohatenia preukázať. Neobstojí ani argument súdu o tom, že on záväzok uznal vnesením ho do účtovníctva, nakoľko toto sa za uznávací prejav považovať nemôže a takýto názor prvoinštančného súdu je podľa jeho názoru obchádzaním názoru prijatého odvolacím súdom.

7. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal podané odvolanie odmietnuť v zmysle ust. § 386 písm. c/ alebo d/ CSP alebo potvrdiť napadnutý rozsudok s priznaním mu i náhrady trov odvolacieho konania. V odvolaní absentuje akékoľvek odôvodnenie podaného odvolania, s ohľadom na dôvody odvolania a preto ho považuje za neodôvodnené, keď poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 2Cdo/151/2005, pričom doplnenie dôvodov odvolania nie je možné. Opakovane poukazuje na skutočnosť, že výpoveďou svedkov – poslancov obecného zastupiteľstva F. E. G. a H. I. v súdnom konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 19C/291/2013, ktorý spis bol v konaní pripojený, bolo preukázané, že úmyslom obecného zastupiteľstva bolo schváliť zámer nájmu predmetných priestorov, avšak konkrétne znenie nájomnej zmluvy schválené nebolo. V uvedenom konaní bol vypočutý aj svedok D. E., ktorého výpoveď nebola v rozpore s uvedenými výpoveďami svedkov a na základe uvedeného zisteného a preukázaného skutkového stavu preto bez ďalšieho jednoznačne mohol konajúci súd v tomto súdnom konaní rozhodnúť, keď nie je povinnosťou konajúceho súdu vyhovieť každému návrhu na vykonanie dôkazov a samotná subjektívna nespokojnosť žalovaného so zisteným skutkovým stavom nie je dôvodom na opakovanie už vykonaného dokazovania. Konajúci súd svoj záver o neplatnosti nájomných zmlúv riadne odôvodnil a správne vyhodnotil i to, že žalovaná suma sporná nie je, nakoľko o nej žalovaný účtuje vo svojom účtovníctve, čo je prinajmenšom listinným dôkazom preukazujúcim existenciu jeho pohľadávky. Žalovaný si nesprávne interpretuje odsek 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď navyše žalovaný do dnešného dňa nespochybnil spotrebovanie dodávaných energií. Žalovaný nielenže nespороval jeho nárok preukázaný predloženými faktúrami za spotrebované služby spojené s prenájmom, navyše o nich aj dobrovoľne účtuje vo svojom účtovníctve a teda nesie zodpovednosť za použitie prostriedkov svojej procesnej obrany.

8. K uvedenému vyjadreniu sa žalovaný – odvolateľ už nevyjadroval.

9. Dodatkom č. 7 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Nitre na rok 2022 od 01. 06. 2022 došlo, v súvislosti so zánikom senátu 6Co (pre ukončenie práce dvoch členiek senátu), k prerozdeleniu vecí v tomto senáte s tým, že predmetná vec bola prikázaná do senátu 8Co.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a prihliadajúc na splnenie podmienok odvolacieho konania dospel k záveru, že podané odvolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa ust. § 386 písm. d/ CSP z dôvodu, že nebolo podpísané oprávnenou osobou a nebolo tiež predložené so zaručenou autorizáciou.

11. Podľa ustanovenia § 123 ods. 1 CSP, podanie je úkon určený súdu.

12. Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva aj na návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (§ 123 ods. 2 CSP).

13. Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu (§ 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci = zákon o e – Governmente + zákon č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách); ak sa dodatočne nedoručí súdu do 10 dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

14. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP).

15. Podľa ustanovenia § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

16. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP. Podľa ustanovenia § 13 ods. 6 zákona o e-governmente, udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmena v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je právny úkon majiteľa elektronickej schránky, ktorým identifikuje osobu oprávnenú na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a určí rozsah jej oprávnení na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou.

17. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykonáva autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečatou (§ 23 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 305/2013 Z. z.), resp. kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečať, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený (§ 23 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2013 Z. z.).

18. Podľa § 821 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, orgán verejnej moci, advokát, súdny exekútor, notár a správca sú povinní v konaní pred súdom doručovať podania do elektronickej schránky súdu a používať pri elektronickej komunikácii so súdom elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie, ktorej sú majiteľom; to neplatí, ak súd požiada o predloženie určitej listiny a pre predkladanie administratívneho spisu alebo iného spisu. Ak je pre podanie určený elektronický formulár, sú osoby podľa predchádzajúcej vety povinné podanie urobiť prostredníctvom takého formulára. Trovy vzniknuté porušením povinnosti podľa prvej vety nie sú predmetom náhrady trov konania.

19. Podľa ust. § 16 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom. Podľa § 16 ods. 2 uvedeného zákona pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta.

20. Zmyslom a účelom autorizácie elektronicky uskutočneného podania vo veci samej, ktorým je aj odvolanie, je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Autorizácia podania vo veci samej, uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis konajúcej osoby a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Za osobu, ktorá podanie vo veci samej spísala a podpísala, treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronický podpis (KEP) alebo kvalifikovaná elektronická pečať. Pri posúdení (ne) splnenia zákonnej podmienky v prípade elektronickej podoby odvolania je rozhodujúce, ktorej osobe patrí KEP použitý na autorizáciu podaného odvolania. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona o e – Governmente, pričom oprávnenie konať v mene účastníka konania – strany sporu sa preukazuje buď splnomocnením alebo elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 uvedeného zákona alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia, keď autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom alebo splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca. Transformáciou listinného dokumentu do elektronickej podoby naskenovaním bez vykonania zaručenej konverzie dochádza k strate účinkov pôvodného listinného dokumentu, rovnako ako pri vyhotovení fotokópie z originálu. Podpis patrí medzi nevyhnutné náležitosti odvolania a ak sa v prípade elektronicky podaného odvolania vyžaduje KEP (osoby ho podávajúcej), potom KEP na odvolaní advokáta musí byť (rovnako ako odvolanie) ním realizovaný v odvolacej lehote, resp. najneskôr do 10 dní, aby sa vylúčili zákonné dôsledky jeho absencie z ustanovenia § 125 ods. 2 CSP (viď i uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/7/2020 z 24. 08. 2020).

21. Odvolací súd pri posudzovaní odvolania vychádzal z toho, že len elektronicky podané odvolanie podpísané B. C. je podaním s autorizáciou elektronickým (KEP) podpisom, keď prílohy k uvedenému podaniu – naskenovaná podoba tohto odvolania s pečiatkou a podpisom tohto odvolania advokátom ako aj uvedené poverenie pre B. C. neboli elektronicky podpísané, pričom sa nejedná ani o prípad zaručenej elektronickej konverzie uvedených písomných listín, ktoré súdu v lehote 10 dní, resp. vôbec doručené neboli, teda na tieto listiny sa neprihliada (§ 125 ods. 2 CSP). Nebyť podpisu podania B. C. by sa na celé podanie neprihliadalo.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ elektronicky podané odvolanie podpísala B. C. použijúc pri tom svoj KEP fyzickej osoby, nemožno hovoriť o splnení podmienky podpísania odvolania advokátkou žalovaného JUDr. Evou Hlaváčovou, teda že ide o odvolanie podané bez autorizácie advokátky – právnej zástupkyne žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu k odvolaniu v prílohe pripojené poverenie advokátky pre B. C. jednak nespĺňa podmienky zaručenej elektronickej konverzie pôvodného listinného

dokumentu, a teda naň pre nedoplnenie v listinnej podobe v lehote 10 dní prihladať vôbec nemožno, keď navyiac toto poverenie nemožno akceptovať ako substitučné splnomocnenie advokáta pre zamestnanca advokáta, nakoľko neobsahuje pre B. C. poverenie na zastupovanie v tejto konkrétnej veci v zmysle ust. § 16 ods. 2 zákona o advokácii. Pokiaľ zmyslom KEP je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania a za podávateľa treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí KEP, potom nie je prípustné poverenie k autorizácii podaní advokáta prostredníctvom podpisu KEP jeho zamestnanca, keď tiež advokát má povinnosť v komunikácii so súdom používať svoju elektronickú schránku, ktorej je majiteľom. K povereniu k elektronickým podaniam (odvolania) ako k oprávneniu prístupu zamestnanca k „obsluže“ elektronickej schránky a KEP advokáta odvolací súd dodáva, že takéto poverenie advokáta zamestnancovi (rovnako) popiera sledovaný účel (cieľ) zachovania autenticity podaní advokáta a povinnosť jeho konania s objektívne kvalifikovanou starostlivosťou advokáta. Pokiaľ elektronické podanie odvolania advokáta musí obsahovať KEP už v odvolacej lehote, potom rovnako v odvolacej lehote musí byť (podľa názoru odvolacieho súdu) súdu predložené platné (existujúce) substitučné splnomocnenie pre zástupcu advokáta a to buď v podobe listinnej (v origináli) alebo v zaručenej elektronickej konverzii listinnej vyhotoveného splnomocnenia. Pokiaľ sa v poverení uvádza, že B. C. je pracovníčkou advokátky žalovaného, bolo nevyhnutné súdu preukázať s podaním aj túto skutočnosť, čo však vzhľadom k uvedenému už odvolací súd napriek pravdivosti ďalej neposudzoval, keďže uvedené poverenie nemožno akceptovať ako substitučné splnomocnenie advokáta. Vychádzajúc z uvedeného mal potom odvolací súd za to, že podané odvolanie obsahujúce elektronický podpis Violy Šimonovej nie je odvolaním advokátky žalovaného, teda ide o odvolanie bez náležitosti podpisu (podpísané neoprávnenou osobou) a bolo ho preto potrebné odmietnuť s dôsledkom, že odvolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie už preskúmať nemohol.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania a to v plnom rozsahu, vychádzajúc z toho, že žalovaný procesne zavinil odmietnutie odvolania, keďže uvedené má rovnaký procesný dôsledok ako zastavenie odvolacieho konania a teda uvedené ustanovenia upravujú problematiku čo do obsahu a účelu najbližšiu odmietnutiu odvolania.

24. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).